

Виховання дитини засобами інформаційних, культурно-мистецьких технологій

Світ змінюється – змінюються і діти. Дитина, яка змінюється, потребує різних шляхів отримання нових знань. Процес навчання та виховання буде ефективним тільки в тому випадку, якщо дитина при цьому уважна і активна, а не тоді, коли її завантажують нецікавими фактами. Найкращий досвід для дитини той, котрий приносить їй радість і задоволення. Щоб цей досвід приносив дитині користь, він повинен мати для неї сенс. Тому навчання може бути продуктивним, якщо в його зміст буде закладено потреби сучасних дітей, а процес навчання і виховання буде здійснюватись з урахуванням їх особливостей, потенціалу і можливостей. А для цього педагоги повинні розробляти і використовувати в своїй професійній діяльності інноваційні технології виховання і навчання, спираючись на особливості сучасних дітей, створювати такі умови, в яких дитина буде розвивати уяву і творчі здібності, проявляти пізнавальну ініціативу та задовольняти свою потребу в самореалізації. Допомогти керівнику гуртка в закладі позашкільної освіти в вирішенні цього завдання може поєднання традиційних методів навчання і сучасних інформаційних технологій, в тому числі і комп'ютерних.

Для формування і розвитку у дітей стійкого пізнавального інтересу, перед керівником гуртка повинно стояти завдання: організувати процес навчання так, щоб дитина займалась активно, з захопленням і цікавістю. У цьому допомагає використання мультимедійних посібників, котрі можуть урізноманітнити процес знайомства дітей з новим матеріалом. Тому в розробці занять мають активно впроваджуватися інформаційно-комунікаційні технології (далі ІКТ). Застосування ІКТ в роботі з дітьми полягає у тому, що педагог використовує в своїй роботі мультимедійні можливості комп'ютера для підвищення мотивації до навчання і полегшення засвоєння дітьми навчального матеріалу різноманітної спрямованості.

Мультимедійні презентації включають в себе анімацію, аудіо і відео-фрагменти з елементами інтерактивності. Використання ІКТ, розробка своїх мультимедійних проєктів, навчально-методичних та ігрових посібників і впровадження їх в практичну діяльність керівника гуртка дозволяє підвищити якість організації в навчально-виховному процесі, зробити процес навчання цікавим, а розвиток дитини ефективним, відкриває нові можливості навчання не

тільки для дитини, але і для педагога. В педагогічній діяльності комп'ютер виконує роль : -джерела інформації; наочного посібника (якісно нового рівня з можливостями мультимедіа і телекомунікації); засобу зберігання необхідних для роботи матеріалів.

Використання ІКТ в вихованні дітей дає наступні переваги і допомагає вирішити ряд задач :

- покращується запам'ятовування пройденого матеріалу;
- посилюється пізнавальний інтерес;
- демонстрація інформації на екрані в ігровій формі викликає у дітей велику цікавість;
- несе в собі образний тип інформації, що зрозумілий всім віковим категоріям;
- рухи, звук, мультиплікація надовго зацікавлює дитину;
- розвивається інтерес дитини до самостійного вирішення завдань;
- дозволяє зробити заняття привабливим і по справжньому сучасним, здійснювати індивідуалізацію навчання;
- робить матеріал доступним для сприйняття не тільки через слухові аналізатори, а й через зорові;
- дозволяє збагатити методичні можливості спільної діяльності педагога і дитини, надати їй сучасний рівень;
- активізує творчий потенціал дитини, сприяє вихованню інтересу до розвитку культури.

Таким чином ІКТ відкривають нові можливості в розвитку форм і змісту різноманітних видів занять. Використання мультимедіа презентацій доцільно за допомогою мультимедійного проекторного екрану.

Кращому сприйняттю матеріалу, наприклад, у вокальному гуртку чи студії, допомагає демонстрація портретів композиторів; використання ілюстрації до музичного твору, підбірок слайдів чи відео. За допомогою ІКТ діти можуть віртуально потрапити в концертний зал, вивчати творчість композиторів, познайомитись з різними музичними жанрами. Цікаво, яскраво і зрозуміло можна познайомити дітей із різними видами мистецтва, такими як театр, балет, опера, продемонструвавши не тільки ілюстрації, а й відеоролики. Мультимедіа-презентації дозволяють збагатити процес емоційно-образного

пізнання, а зорове сприйняття досліджуваних об'єктів дозволяє швидше і глибше сприймати новий матеріал, урізноманітнює дитячі враження.

Музично-ритмічні заняття. Цей вид занять можна використовувати на у хореографічних гуртках та студіях. Тут мають місце яскраві презентації, відео-кліпи для знайомства з танцями, особливостями їх виконання. Використання ІКТ при виконанні музично-ритмічних вправ, різноманітних танців допомагає дітям чітко виконувати вказівки педагога, виразно виконувати рухи.

Музично-дидактичні ігри. Якщо їх демонструвати у вигляді презентацій, то можна в доступній, зрозумілій формі розвивати тембровий, мелодійний, динамічний слух, почуття ритму, здатність розрізняти характер і настрій музичного твору, розширювати кругозір дітей. Також вони направлені на накопичення досвіду сприйняття музики, формування уявлень про музичні звуки та їх якості, розвиток музичного слуху у дітей, орієнтовані на стимулювання самостійного пізнання, творчого процесу, ініціативи, свободи вибору.

Вечори розваг, конкурсні та інтелектуальні програми. Тут можливе використання презентацій з різноманітними завданнями. Такі презентації скорочують час підготовки до вечорів розваг, конкурсних та інтелектуальних програм, урізноманітнюють їх, розширюють кругозір.

Крім переваг застосування ІКТ, варто пам'ятати і про їх недоліки. Найбільше занепокоєння педагогічної спільноти викликає феномен інтернетадикції (інтернет-залежність). Не зупиняючись на дискусійних питаннях причин і механізмів її виникнення, констатуємо, що така проблема існує. І одним з наслідків інтернет-залежності є руйнування та порушення соціальних зв'язків у реальному світі. Зменшення рухової активності учнів та часу їх перебування на свіжому повітрі ще один негативний ефект ІКТ, який впливає на фізичне здоров'я дитини.

Педагоги Чернівецького обласного центру естетичного виховання «Юність Буковини» вміло впроваджують та використовують інформаційно-комунікативні технології в процесі навчання та виховання дітей. Зокрема, висвітлюються всі події, участь у різноманітних заходах, фестивалях-конкурсах, виставкова діяльність кожного із колективів на сайтах Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, центру «Юність Буковини»

та ін. Кожен колектив має змогу самопрезентувати свої досягнення на сторінках в соціальних мережах, як відомо для молоді це найкраща реклама, які ведуть безпосередньо самі вихованці закладу. Також вихованці різних гуртків та студій, об'єднавшись у творчу групу, організували справжню редакторську студію, випускаючи щомісячне друковане видання «Юність Times» - захоплюючи газету про творче життя Центру, випробовуючи себе в ролі журналістів, репортерів, фотокореспондентів та редакторів. Видання мало надзвичайно великий успіх та популярність серед усіх вихованців, керівників та батьків Центру «Юність Буковини».

Колективи Чернівецького обласного центру естетичного виховання «Юність Буковини» на чолі із керівниками постійно розширюють напрямки своєї роботи – подорожуючи, приймаючи участь в різноманітних фестивалях та конкурсах. Географія подорожей та поїздок, у які вирушають колективи, дуже різноманітна. Юним артистам аплодують не тільки в Україні, але й за її межами, у багатьох куточках світу: Прага, Краків, Живець, Дрезден, Будапешт, Відень., Париж, Юрмала, Болгарія, Греція і багато інших. Це дає змогу розширювати кругозір вихованців, набувати нового досвіду, виховувати за допомогою культурно-мистецьких технологій, підтримувати міжнародні та міжкультурні зв'язки.

Таким чином інформатизація сучасного світу висовує нові вимоги до педагога і його професійної компетентності, керівник гуртка повинен не тільки уміти користуватися комп'ютером і сучасним мультимедійним обладнанням, а й створювати свої навчальні ресурси і широко впроваджувати їх в своїй педагогічній діяльності, враховуючи індивідуальні і вікові особливості сучасних дітей. Але не варто забувати і те, що використання комп'ютерних технологій в позашкільному навчанні – це тільки засіб для реалізації завдань та цілей, які стоять перед педагогом, замінити живе спілкування педагога з дитиною вони не можуть і не повинні.

Використана література:

1. Денисова А. Б. Роль ИКТ в организации воспитательно-коммуникативной среды / А. Б. Денисова // Философские проблемы информационных технологий и киберпространства. – 2012. – № 1. – С. 42–52.

2. Плешаков В. А. Киберсоциализация: социальное развитие и социальное воспитание современного человека / В. А. Плешаков // Вестник КГУ им. Н. А. Некрасова: Педагогика. Психология. Социальная работа. Ювенология. Социокинетика. – 2010. – Т. 16, № 2. – С.15–18.

3. Спирін О. М. Критерії і показники якості інформаційно-комунікаційних технологій навчання [Електронний ресурс] / Спирін О. М. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – №1 (33). – Режим доступу до журналу: <http://journal.iitta.gov.ua>.

4. Ахаладзе Д. Використання комунікаційних технологій в роботі музичного керівника. - 2015